

Briuselis, 2026 m. rugsėjo 18 d.
(OR. en)

13422/26

Tarpinstitucinė byla:
2026/0286 (COD)

AUDIO 107
TELECOM 436
COMPET 1095
JEUN 214
MI 908
DIGIT 237
CONSOM 267
DATAPROTECT 290
JAI 1179
DISINFO 64
CT 110
ENT 231
CES 19
CDR 206
CODEC 1710

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. rugsėjo 17 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 680 final
Dalykas:	KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI ES požiūris į vaikų saugumą internete

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 680 final.

Pridedama: COM(2026) 680 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 09 17
COM(2026) 680 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

ES požiūris į vaikų saugumą internete

1. Įvadas

Skaitmeninis pasaulis – vartai į pažinimą, galimybė užmegzti ryšius ir ugdyti kūrybiškumą. Tačiau platformų verslo modeliai, kuriais siekiama kuo labiau prailginti internete praleidžiamą laiką, lemia masinį įsitraukimą į veiklą internete ir gali išnaudoti vaikų pažeidžiamumą. 2026 m. „Eurobarometro“ apklausos duomenimis, mokyklos lankymo dienomis paaugliai internete praleidžia vidutiniškai 4,5 valandos, o savaitgaliais – 6,1 valandos.¹

Iš turimų duomenų matyti, kad jei vaikai anksti pradeda naršyti internete, tikėtina, kad jie daugiau laiko praleis prie ekranų: vaikai, kurie socialiniais tinklais pradėjo naudotis būdami jaunesni nei 10 metų, savaitgaliais per dieną prie ekranų praleidžia 7,5 valandos, o jaunuoliai, kurie socialiniais tinklais pradėjo naudotis būdami vyresni nei 14 metų, – 5,7 valandos. **Tai didina žalą jaunimo psichikos sveikatai – dabar jai kyla kaip niekad didelė rizika.** Kas trečias paauglys jaučia stresą arba socialinę atskirtį ir patiria susikaupimo problemų. Šiuo metu kas ketvirtas vaikas internete susiduria su žalingu ir trikdančiu turiniu – smurtu, neapykantą kurstančiomis kalbomis, spaudimu atitikti tam tikrus kūno standartus ir klaidinga informacija. Taip pat kas ketvirtas jaunuolis iki 18 metų tam tikru metu patiria seksualinį priekabiavimą internete, įskaitant spaudimą užmegzti nepageidaujamus seksualinius ryšius ir įvairias viliojimo formas.² Nors nuo to gali nukentėti bet kuris vaikas, neproporcingai didelė rizika kyla pažeidžiamiesiems vaikams, be to, mergaitėms ir berniukams kylanti rizika yra skirtinga.

Be to, 2025 m. EBPO Tarptautinio moksleivių vertinimo programos (PISA) rezultatai patvirtina, kad **skaitmeninis išsiblaškymas – pagrindinė mūsų vaikų prastėjančių mokymosi rezultatų priežastis.** Skaitmeninis išsiblaškymas daro poveikį jaunimo mokymuisi ir yra vienas iš pagrindinių veiksnių, lemiančių pagrindinių įgūdžių prastėjimą ES. Pernelyg didelis socialinių tinklų naudojimas ir pernelyg ilgas prie ekrano praleidžiamas laikas visų pirma lemia informacijos vertinimo, įvairių šaltinių tarpusavio ryšių nustatymo ir kritinio mąstymo trūkumus.

Šią problemą dar labiau aštrina probleminio DI generuojamo turinio, pavyzdžiui, sintetinės sankaitos ar DI pokalbių robotų ar DI pašnekovų teikiamų pavojingų patarimų, kūrimas. Spaudimą dalytis intymiomis nuotraukomis patiria kas dešimtas paauglys, t. y. milijonai jaunuolių visoje Europoje. Tai nėra tik pasyvus poveikis ir jis neapsiriboja ekranu. Toks turinys formuoja, skatina ir atlygina rizikingą elgesį – žala daroma kitiems ir imamasi savižalos veiksmų: atsiranda mitybos sutrikimų ir neatsargus elgesys, kuris yra filmuojamas siekiant dėmesio ir patvirtinimo, o kai kuriais atvejais tai baigiasi mirtimi.

Sąjunga jau turi tvirtus nepilnamečių apsaugos internete pagrindus. Skaitmeninių paslaugų akte (SPA) reikalaujama, kad interneto platformos, svarstydamos pagrindinius savo paslaugų sprendimus, užtikrintų nepilnamečių saugumą. ES reglamentavimo sistemoje taip pat numatytos visapusiškos vaikų apsaugos internete priemonės, kai jie naudojami srautinio vaizdo siuntimo paslaugomis, žaidžia internetinius žaidimus, naudojami internetinių mažmenininkų paslaugomis ir DI produktais. Bendrajame duomenų apsaugos reglamente (BDAR) numatytos konkrečios asmens duomenų, įskaitant vaikų duomenis, naudojimo taisyklės ir apsaugos priemonės. ES vartotojų apsaugos teise, be kita ko, Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva, nepilnamečiai apsaugomi kaip pažeidžiami vartotojai.

Šių teisės aktų vykdymo užtikrinimas – vienas iš pagrindinių Komisijos prioritetų. Pavyzdžiui, vadovaudamasi SPA, Komisija ėmėsi vykdymo užtikrinimo veiksmų prieš įmones

¹ „Per ilgo buvimo prie ekranų ir socialinių tinklų poveikis jaunuolių psichikos sveikatai“ (Impact of excessive screen time and social media on young people’s mental health). 2026 m. birželio mėn. Eurobarometro apklausa.

² <https://www.childlight.org/reports/itl-interim-update-2026>

„ByteDance“ ir „Meta“ dėl priklausomybę sukeliančio jų pagrindinių interneto platformų „TikTok“, „Facebook“ ir „Instagram“ dizaino ir dėl nepakankamo amžiaus atitikties patvirtinimo užtikrinimo platformose „Facebook“ ir „Instagram“. Komisija taip pat ėmėsi vykdymo užtikrinimo veiksmų prieš įmonę „X“ dėl pokalbių roboto „Grok“ generuojamos ir platinamos seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos. Pasitelkdamos Bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje (BVAS) tinklą Komisija ir nacionalinės valdžios institucijos kovoja su žalinga praktika, kuri, be kita ko, naudojama internetiniuose žaidimuose ir e. prekyboje³. Duomenų apsaugos institucijos taip pat ėmėsi veiksmų prieš įmonę „Meta“, platformą „TikTok“, įmonę „X“ ir kitus subjektus dėl netinkamo vaikų asmens duomenų naudojimo.

Tačiau **galiojančių taisyklių nepakanka**. Dabartinėje ES teisės aktų sistemoje nenurodomas minimalus amžius, kurio sulaukus galima naudotis platformomis ir paslaugomis, kurių elementai ir turinys netinka pagal amžių arba kelia riziką. Taip pat nėra visiškai uždrausti bendri probleminiai elementai, pavyzdžiui, begalinis slinkimas, pertekliniai pranešimai ar žalingos rekomendavimo sistemos. Be to, esama Sąjungos sistema neužtikrina pakankamai tvirto suderinimo ir išsamumo sprendžiant nepilnamečiams prieinamų skaitmeninių produktų ir paslaugų priklausomybę sukeliančio dizaino elementų klausimą. Be to, trūksta teisinio tikrumo dėl amžiaus patikrinimo sistemų ir technologijų įmonių teisinės atsakomybės už savo paslaugų dizainą.

2025 m. paskelbus pranešimą apie Sąjungos padėtį, konsultacijas Komisijos Pirmininkei dėl Europos požiūrio į vaikų saugumą internete suformulavimo buvo pavesta teikti **specialiajai grupei**. Specialioji grupė įtraukė įvairias suinteresuotųjų subjektų grupes ir išklausė tiek Sąjungos, tiek šalių partnerių skirtingų sričių ekspertus. Po svarstymų specialiosios grupės bendrapirmininkiai parengė ataskaitą, kurioje išdėstė savo išvadas ir pagrindines rekomendacijas⁴.

Kartu pripažinta, kad vaikų saugumas internete yra pasaulinė problema, kuriai spręsti būtinas glaudus partnerių bendradarbiavimas. Neseniai sudarytas susitarimas su „Meta“ rodo, kad dabar Jungtinėse Amerikos Valstijose paslaugų teikėjai supranta, kad tiek teisiniu, tiek visuomeniniu požiūriu jie vis dažniau laikomi atsakingais už vaikų, kuriems jie teikia paslaugas, saugumą⁵. Daug Europos Sąjungos valstybių narių svarsto įvairias teisėkūros iniciatyvas, skirtas nepilnamečiams internete apsaugoti, visų pirma nustatant minimalų amžių, nuo kurio galima naudotis tam tikromis paslaugomis⁶. **Tačiau pastarojo meto įvykiai aiškiai parodė, kad šis klausimas yra teisiškai sudėtingas** ir kad reikia laikytis tikslinio ir proporcingo požiūrio bei apsaugoti pagrindines teises⁷.

Atsižvelgiant į šias aplinkybes, **ryžtingi, visapusiški ir skubūs veiksmai Sąjungos lygmeniu yra tinkamiausias būdas** veiksmingai ir greitai kovoti su vaikams internete kylančios rizikos mastu ir dydžiu. Tai veiksmingas atsakas į tvirtus Europos Vadovų Tarybos, teisėkūros

---

³ Pavyzdžiui, BVAS tinklas tyrė įmonės „Star Stable Online“ tiesioginį vaikų raginimą pirkti, spaudimo pirkti taktiką ir neaiškią informaciją apie žaidimo valiutas, ir paprašė įmonės prisiimti įsipareigojimus pagerinti savo praktiką. Be to, BVAS tinklas koordinuoja veiksmus prieš platformas „Temu“ ir „Shein“ dėl vartotojų teisės pažeidimų, susijusių su manipuliatyviais dizaino sprendimais, netikromis nuolaidomis ir kita nesąžininga komercine praktika.

⁴ „Vaikų saugumas internete. Nepilnamečių apsauga ir įgalinimas skaitmeniniame pasaulyje“ (Child safety online protecting and empowering minors in a digital world), galima rasti adresu https://commission.europa.eu/document/download/d833504d-5ec3-4fac-945f-38e7d0bd5326_en?filename=Special-panel-report.pdf

⁵ <https://www.oag.state.va.us/media-center/news-releases/3105-attorney-general-jay-jones-announces-a-17-billion-landmark-settlement-with-meta-with-353-million-guaranteed-for-virginia>.

⁶ 17 valstybių narių rengia teisės aktų projektus arba dėl jų derasi.

⁷ <https://www.conseil-constitutionnel.fr/decision/2026/2026911DC.htm>.

institucijų ir pagrindinių suinteresuotųjų subjektų raginimus laikytis bendro europinio požiūrio, kad visoje Sąjungoje visi internete naršantys vaikai būtų vienodai apsaugoti. Tai leis Europai visiems laikams apriboti technologijų įmonių galimybę teikti plataus masto žalingas paslaugas Europos vaikams, kad jie galėtų gyventi be algoritmų. Europos nuomone, vaikus turėtų auginti ne algoritmai, o tėvai.

2. Siekti visapusiško ir plataus užmojo Europos požiūrio. Teisės aktas EU KIDS

Sąjungos požiūris turėtų sudaryti sąlygas nepilnamečiams naudotis didžiuliu skaitmeninių paslaugų potencialu, kartu apsaugant juos nuo prievartos ir išnaudojimo. Jį taikant **turi būti ribojama technologijų įmonių prieiga prie mūsų vaikų, o ne atvirkščiai**. Turi būti akcentuojama, kad pagrindinė atsakomybė už saugų interneto erdvių dizainą tenka skaitmeninių paslaugų teikėjams. Turi būti atsižvelgiama į vaikus augant didėjančią jų brandą ir jų globėjų vaidmenį, nepagrįstai neperkeliant jiems atsakomybės. Todėl Sąjungos požiūris turėtų būti visapusiškas, kolektyvinis, pritaikytas pagal amžių ir pagrįstas faktine vaikams internete kylančia rizika. Jis turėtų būti grindžiamas vaiko teisėmis kaip pagrindinėmis teisėmis pagal ES pagrindinių teisių chartiją, pirmiausia atsižvelgiant į geriausius vaiko interesus.

Kartu su šiuo komunikatu priimtame **teisės akte EU KIDS pateikiamas bendras ES masto taisyklių rinkinys, kuriuo užtikrinamas vienodas visų vaikų apsaugos lygis** visoje Sąjungoje, taip pat **tėvams ir globėjams⁸ skirtų priemonių rinkinys**. Pasiūlymu bus sumažinta susiskaidymo tarp valstybių narių rizika ir užtikrintas aiškus teisinis tikrumas ES įmonėms, kurios naudoja bendrąją rinką.

Pasiūlymas bus taikomas socialinei žiniasklaidai plius – paslaugų, kurios kelia didžiausią riziką nepilnamečiams, grupei. Tai socialinių tinklų paslaugos, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos ir internetiniai žaidimai, kurių dizainas kelia konkrečią riziką nepilnamečiams, taip pat DI pokalbių robotai ir DI pašnekovai – virtualios priemonės, kuriomis nepilnamečiams gali būti teikiamos konsultacijos psichikos sveikatos ir asmeninio tobulėjimo klausimais. Pasiūlymas neskirtas paslaugoms, kurios kuriamos ir teikiamos švietimo tikslais arba kurias kuria ir teikia valdžios institucijos, taip pat jis nebus taikomas pramoniniam DI ar DI biuro produktams. Pasiūlymas apims **bendrą požiūrį** į i) **visoje ES taikomą minimalų amžių** ir ii) **saugaus dizaino reikalavimus**.

2.1. Visoje ES taikomas minimalus amžius, nuo kurio galima naudotis socialiniais tinklais

Vaikų prieiga prie platformų tebėra pagrindinis klausimas ir tai, ar vaikai gali turėti asmeninę paskyrą, ar ne, labai skiriasi rizikos požiūriu. Todėl pasiūlyme nustatomas **draudimas socialinės žiniasklaidos platformoms teikti paslaugas jaunesniems nei 13 metų vaikams ir visoje ES taikomas minimalus nepilnamečių amžius, nuo kurio jie gali susikurti savarankišką paskyrą, – 15 metų**. Taip pat užtikrinamas laipsniškas požiūris. Konkrečiai:

vaikams iki trejų metų neturėtų būti suteikiama galimybė naudotis ekranais. Šio amžiaus vaikams, kaip pasyviems skaitmeninių medijų naudotojams, daugiausia kyla su santykiais susijusi rizika. Ši rizika dažnai kyla tada, kai tėvai ir globėjai, norėdami nuraminti mažus vaikus arba nukreipti jų dėmesį, ne bendrauja su vaikais tiesiogiai, bet naudoja ekranus – tai gali turėti įtakos vaikų gebėjimui išlaikyti dėmesį, kalbos ir regos, taip pat socialinei ir emocinei raidai. Todėl tėvai ir globėjai turėtų teikti pirmenybę tiesioginiam bendravimui, riboti savo laiką socialiniuose tinkluose, kai rūpinasi vaikais, ir vengti rodyti vaikams ekranus;

nuo trejų iki trylikos metų vaikai neturėtų turėti prieigos prie socialinių tinklų. Tačiau dalijimosi vaizdo medžiaga platformų teikėjai gali siūlyti vaikams pritaikytas paslaugas, pvz., mokomąją medžiagą arba pagal amžių tinkamas pramogas, kurias globėjai gali leisti savo vaikams stebėti prižiūrime aplinkoje. Tuo tikslu platformos turi pasiūlyti tėvams arba globėjams lengvai naudojamą priemonę, kuria būtų galima apriboti suaugusiojo paskyros naudojimą tik tokioms vaikams pritaikytoms paslaugoms teikti, kai įrenginys duodamas

---

⁸Vaiko kilmės apibrėžtis bus grindžiama kiekvienos ES valstybės narės nacionalinės teisės aktais.

vaikams, ir apriboti vaikui naudojimosi įrenginiu laiką iki vienos valandos per dieną. Šis požiūris atitinka specialiosios grupės bendrapirmininkų rekomendacijas ir sudaro sąlygas vaikams augant lėtai susipažinti su technologijomis. Vaikai vis tiek apsaugomi nuo nederamo kišimosi ir priklausomybę sukeliančio dizaino elementų, kurie kitu atveju darytų jiems poveikį;

nuo 13 iki 15 metų amžiaus vaikų tėvai arba globėjai gali sukurti socialiniuose tinkluose ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformose minipaskyras, kurioms būtų taikomas minimalus 13 metų amžius. Šių paskyrų elementai būtų griežtai apriboti ir jas kontroliuotų tėvai. Socialinių tinklų elementų apribojimai – nustatytas didžiausias kontaktinių tos pačios amžiaus grupės asmenų skaičius ir vienos valandos per dieną prie ekranų praleidžiamas laikas. Be to, tėvai ir globėjai galėtų atlikti savo kaip tėvų pareigas per specialią globėjo programėlę stebėdami bei kontroliuodami vaiko paskyros naudojimą;

nuo 15 iki 18 metų paaugliams būtų leidžiama susikurti savo savarankišką paskyrą socialiniuose tinkluose ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformose be tėvų sutikimo, kartu užtikrinant, kad jiems būtų suteikta prieiga tik prie integruotojo saugumo reikalavimus atitinkančios aplinkos. Šiuo laikotarpiu tėvų ir globėjų vaidmuo tebėra labai svarbus.

2.2. Saugus dizainas

Be pirmiau nurodytų priemonių, teisės akte EU KIDS reikalaujama, kad visos į taikymo sritį patenkančios paslaugos būtų saugaus dizaino, sukurtos laikantis griežtų taisyklių ir principų. Taip bus užtikrinta pagal amžių tinkama saugi patirtis. Visų pirma:

- **neturi būti priklausomybę sukeliančio dizaino elementų**, pavyzdžiui, begalinio slinkimo, netikrų pranešimų arba tam tikrų atlygio elementų;
- turi būti **reguliuojamos rekomendavimo sistemos**, pavyzdžiui, galimybės pasirinkti, pritaikyti ir kontroliuoti rekomenduojamą turinį, neturi būti vadinamojo pasinėrimo reiškinių ir renkama daugiau informacijos nei vien sąveikavimo atskleidžiami požymiai;
- turi būti **saugios paskyros nustatymai**, kad turinys išliktų privatus, riziką keliantys nustatymai būtų automatiškai išjungti, o nepilnamečiai būtų nedviprasmiškai informuoti;
- **jokių nepageidaujamų kontaktų su kitais naudotojais**. Nepažįstami naudotojai negali užmegzti tiesioginio kontakto, jei ryšys nėra patvirtinamas, o norint prisijungti prie grupių reikės gauti aiškų leidimą, taip pat galima lengvai ir anonimiškai blokuoti prieigą;
- vaikams turi būti suteikta galimybė **lengvai pranešti apie žalingą turinį** ir greitai gauti prieigą prie **paramos priemonių**;
- turi būti pasiūlytos veiksmingos ir pagal amžių tinkamos **tėvų kontrolės priemonės**.

Šios taisyklės ir principai bus papildyti specialiai pritaikytais įsipareigojimais dėl internetinių žaidimų, DI pokalbių robotų ir pašnekovų, siūlant bendro reguliavimo metodą, grindžiamą sektoriaus savireguliacija. Remiantis dabartine geriausia savireguliacijos praktika, reikalavimai taip pat būtų taikomi taikomosios programinės įrangos parduotuvėms. Tokios parduotuvės nuosekliai taikytų amžiaus kategorijos reikalavimus ir užtikrintų, kad programėlės, pavyzdžiui, internetiniai žaidimai, taptų neprieinamos jaunesniems nei nustatyto amžiaus nepilnamečiams.

2.3. Amžiaus patikrinimas

Pasiūlymu taip pat reglamentuojamos **privatumą saugančios ir prieinamos amžiaus patikrinimo sistemos** ir jų veikimas.

Teisės aktu EU KIDS socialinių tinklų paslaugų ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformų teikėjai bus įpareigoti **patikrinti amžių, kai naudotojas atsidarys naują paskyrą**. Tai būtų daroma naudojant ES amžiaus patikrinimo priemonę arba kitus valdžios institucijų teikiamus sprendimus, kuriais užtikrinamas lygiavertis tikslumo, patikimumo, patvarumo, privatumo, saugumo, nediskriminavimo ir intervencinio poveikio nedarymo lygis. Esamoms paskyroms būtų taikomas ne bendras amžiaus patikrinimas atgaline data, bet proporcingi patikrinimai. Taip būtų, pavyzdžiui, tuo atveju, jei paskyra jau buvo sukurta prieš daugelį metų arba sujungta su paskyros turėtojo kredito kortele. Kalbant konkrečiai apie internetinius žaidimus, kiekvienam žaidimui bus **privaloma pateikti rekomendaciją dėl amžiaus**, o jos vykdymas bus griežtai užtikrinamas patikrinant amžių programinės įrangos parduotuvėje prieš parsisiunčiant žaidimą.

2.4. Vykdyto užtikrinimas

Siekiant užtikrinti veiksmingą vaikų apsaugą, labai svarbu griežtai užtikrinti vykdymą. Teisės aktas EU KIDS grindžiamas esama SPA ir DI akte nustatyta **vykdymo užtikrinimo struktūra**. Pareiga įrodyti, kad laikomasi naujų taisyklių, tenka veiklos vykdytojams. Taigi labai didelės interneto platformos privalės pateikti reikalavimų laikymosi planą nepriklausomam auditoriui, kuris turės nuodugniai įvertinti naują paslaugą, elementą ar funkciją. Komisija gali paprašyti paslaugų teikėjo pasiūlyti taisomąsias priemones, jei remdamasi auditoriaus ataskaita, ji mano, kad reikalavimų laikymosi plane yra kokių nors trūkumų. Aktu taip pat nustatomas priežiūros mokestis, kad būtų galima veiksmingai finansuoti ir remti Komisijos atliekamą ES masto vykdymo užtikrinimo ir priežiūros darbą. Vykdyto užtikrinimo struktūroje **pirmenybė bus teikiama su nepilnamečiais susijusiems skundams**.

Technologijos sparčiai vystosi, todėl siekiant atsižvelgti į galimą poreikį atnaujinti reglamentavimo sistemą pasiūlyme numatyta **peržiūros nuostata**.

3. Papildomos priemonės

3.1. Papildomos ES reguliavimo priemonės

Teisės akte EU KIDS bus nustatytos konkrečios taisyklės, taikomos toms skaitmeninėms paslaugoms, kurių naudojimas kelia didžiausią riziką nepilnamečių saugumui ir raidai. Jame daugiausia dėmesio skiriama laipsniškos prieigos metodui ir užtikrinimui, kad tam tikri dizaino elementai atitiktų integruotojo saugumo kriterijų. Kartu turime užtikrinti, kad kalbant apie visas paslaugas ir produktus, su kuriais vaikai gali susidurti internete, būtų užtikrintas nepilnamečių saugumas ir kad juos pasiekianti komercinė praktika nekeltų rizikos jų sveikatai ar saugumui.

Būsimas **Skaitmeninio sąžiningumo aktas** ir Reglamento dėl **bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje** peržiūra yra svarbi galimybė vaikų ir paauglių apsaugą įtvirtinti kaip pagrindinį ES vartotojų teisės elementą. Skaitmeninio sąžiningumo aktu bus atnaujintos horizontaliosios vartotojų apsaugos taisyklės, skirtos kovai su žalinga komercine praktika internete, kuri taip pat daro poveikį vaikams, kaip jauniems vartotojams, pavyzdžiui, įmonių manipuliacine skaitmenine praktika vartotojų atžvilgiu, nesąžiningais kainodaros metodais, problemine nuomonės formuotojų rinkodara ir problemomis, susijusiomis su skaitmeninėmis sutartimis ir abonementais. Remdamasi vykdymo užtikrinimu pagal teisės aktą EU KIDS ir jį

papildydama, Komisija taip pat peržiūrės Reglamentą dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje, kad užtikrintų griežtesnį vykdymo užtikrinimą visų naudai, daugiausia dėmesio skirdama nepilnamečiams. Rengdama peržiūrėsimą reglamentą, Komisija apsvarstys būdus, kaip pagerinti nacionalinių vartotojų apsaugos institucijų vykdymo užtikrinimo veiksmų tarpusavio koordinavimą tarpvalstybiniais atvejais ir ES lygmeniu centralizuoti tyrimo ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimus konkrečiais atvejais.

Be to, Komisija pasiūlys **Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos** peržiūrą. Ja bus nurodytos žalingo turinio, nuo kurio nepilnamečius turi apsaugoti dalijimosi vaizdo medžiaga platformos, kategorijos ir paaiškintas ES audiovizualinių taisyklių taikymas nuomonės formuotojams kaip turinio teikėjams.

Sjungos atsakas turi būti grindžiamas ne tik tinkamos reglamentavimo sistemos parengimu ir veiksmingu jos vykdymo užtikrinimu, bet ir įvairiomis, pvz., toliau nurodytomis paramos priemonėmis.

3.2. Vaikų ir jaunimo įgalinimas švietimu

Pirma, **švietimas yra labai svarbus skatinant kiekvieno vaiko raidą**, suteikiant nepilnamečiams pakankamai žinių, kad jie geriau suprastų interneto aplinką, ir sudarant jiems sąlygas atskirti tinkamą elgesį nuo rizikingo, be kita ko, internete. Turint tai omenyje, labai svarbu, kad jaunimas turėtų reikiamų įgūdžių, kad galėtų saugiai ir atsakingai naudotis socialine žiniasklaida plius, be kita ko, atsižvelgiant į spartesnę DI naudojimą.

Atsižvelgdama į tai, Komisija priims **švietimo dokumentų rinkinį**, kuriuo bus remiamos mokyklų pastangos skatinti skaitmeninius ir DI įgūdžius, didinti nepilnamečių informuotumą ir atsparumą, **be kita ko, rengiant mokytojus ir mokyklų vadovus**, susijusį su socialinės žiniasklaidos plius poveikiu psichikos sveikatai ir kognityvinei raidai. Šiomis aplinkybėmis labai svarbi psichologinė parama ir visapusiškas pagal amžių tinkamas švietimas.

Būsimu švietimo dokumentų rinkiniu bus toliau **integruojamas raštingumo DI srityje ugdymas**, be kita ko, **pasitelkiant ES ir EBPO raštingumo DI srityje ugdymo pradinio ir vidurinio ugdymo grandyse sistemą**, ir padedama mokykloms rengti strategijas, kuriomis būtų skatinama vaikų skaitmeninė gerovė, daugiausia dėmesio skiriant jų saugumui ir įgalinimui. Taip pat bus sprendžiamas saugios ir sąveikios Europos skaitmeninio švietimo infrastruktūros ir pedagogiškai patikimo ugdymo turinio tiekimo klausimas ir padedama mažinti Europos strateginę priklausomybę švietimo technologijų srityje.

Veiksmingą ir patikimą pagalbą, kad vaikai būtų saugūs internete, jau teikia ES bendrai finansuojami **saugesnio interneto centrai**. Dėl nacionalinio dalyvavimo, plačios aprėpties ir specializuotų ekspertinių žinių šių centrų tinklas yra vertingas valstybių narių partneris rengiant ir įgyvendinant veiksmingas nacionalines strategijas, kuriomis siekiama vaikams užtikrinti saugesnę ir geresnę skaitmeninę aplinką. Remdamasi šiuo darbu, Komisija planuoja pateikti įvairioms grupėms, įskaitant vaikus, globėjus, pedagogus, mokyklas ir reguliavimo institucijas, **pritaikytas gaires dėl naujųjų taisyklių**. Tai apims internetinius seminarus, ankstyvą žalos nustatymą, pagal amžių tinkamos prieigos valdymą ir saugų DI pokalbių robotų ir pašnekovų naudojimą. Valstybės narės turėtų remtis šiuo darbu ir jį stiprinti nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis.

Kalbant apie finansavimą, vaikų saugumo internete mokslinius tyrimus Komisija jau finansuoja pagal programą „**Europos horizontas**“. Į 2026 m. darbo programą įtrauktas skaitmeninių priemonių naudojimo ne mokykloje ir bendravimui poveikis švietimo rezultatams ir psichikos sveikatai, o atitinkami projektai bus pradėti įgyvendinti 2027 m. Be to, Komisija

gali nustatyti **naujus mokslinių tyrimų finansavimo prioritetus**, taip pat galimybes remti saugias paslaugas ir į vaikus orientuotas inovacijas tiesioginėmis privačiojo ir viešojo sektorių investicijomis.

Kartu reikėtų imtis veiksmų, siekiant **užtikrinti, kad vaikai leistų laiką realiame pasaulyje**. Pagal programą „Erasmus+“ Komisija remia erdves ir veiklą realiame gyvenime – jos yra labai svarbios vaikų raidai, nes padeda skatinti sveiką dalyvavimą ir siūlo alternatyvą naudojimuisi ekranais. Todėl ji ragina valstybes nares plėsti galimybes naudotis įperkamais sporto, meno, jaunimo klubais, bibliotekomis ir bendruomeninėmis erdvėmis. ES valstybės narės ir regionai turėtų visapusiškai pasinaudoti esamu nacionaliniu ir ES finansavimu, kad mokytojams, tėvams ir vaikams būtų suteikta tinkama infrastruktūra.

Šios pastangos turėtų būti platesnio, tvirto kolektyvinio įsipareigojimo tiek Sąjungos, tiek nacionaliniu lygmenimis **sutelkti visus turimus išteklius švietimui, informuotumo didinimui ir keitimuisi geriausios praktikos pavyzdžiais**, siekiant pagal integruotą požiūrį į vaikų apsaugą stiprinti vaikams skaitmeninėje aplinkoje skirtus prevencijos, paramos ir apsaugos mechanizmus. Šiomis aplinkybėmis, greitai perkėlus į nacionalinę teisę ir įgyvendinus Atsakomybės už gaminius direktyvą, nuo gaminių su trūkumais, įskaitant skaitmeninius produktus, nukentėję asmenys galės vienodomis sąlygomis visoje ES reikalauti kompensacijos.

3.3. Platesnio masto ES paramos priemonės

Be švietimo ir gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis, vaikų apsaugos internete klausimui spręsti labai svarbios kelios papildomos ES priemonės. Jos apima visapusišką požiūrį į sveikatą, ypač psichikos sveikatą, ir geresnį subjektų, dalyvaujančių šalinant internete kylančią riziką ir kovojant su nusikaltimais prieš vaikus, bendradarbiavimą ir jų veiksmų koordinavimą.

2023 m. Komisija jau priėmė Komunikatą dėl visapusiško požiūrio į psichikos sveikatą, įskaitant 20 pavyzdinių iniciatyvų ir beveik 1,3 mlrd. EUR finansavimo galimybių. Iniciatyvoje daugiau dėmesio skiriama įtraukumui ir pažeidžiamų grupių, pvz., vaikų ir jaunimo, rėmimui. Šiuo metu Komisija kartu su UNICEF rengia **prevencijos priemonių rinkinį**, kuris padės politikos formuotojams geriau remti vaikų psichinę ir fizinę sveikatą. Priemonių rinkinys bus paskelbtas 2026 m. spalio mėn. Pasaulinės psichikos sveikatos dienos proga. Priemonių rinkiniu taip pat bus sprendžiamos problemos, susijusios su skaitmenizacijos poveikiu vaikų psichikos sveikatai. Be to, Komisija bendradarbiauja su Pasaulio sveikatos organizacija **stiprindama psichikos sveikatos sistemų**, kurios taip pat nagrinėja jaunimo psichikos sveikatą lemiančius skaitmeninius veiksnius, **pajėgumus**.

Vaikai taip pat gali tapti nusikaltimų aukomis. Tais atvejais, kai nusikalstamos veikos internete vaikus paveikia kaip aukas, nusikaltėlius arba ir kaip aukas, ir kaip nusikaltėlius, taikomas ES baudžiamojo proceso *acquis*, visų pirma Nusikaltimų aukų teisių direktyva ir 2016 m. Procesinių garantijų direktyva. Kalbant apie nusikalstamumo prevenciją, taikytina sistema yra ES materialinės baudžiamosios teisės *acquis*, įskaitant visų pirma Kovos su seksualine prievarta prieš vaikus direktyvą.

Internetu prieš vaikus vykdomi nusikaltimai yra labai įvairūs – nuo neapykantos nusikaltimų, prekybos žmonėmis, prievartos ir seksualinio išnaudojimo iki verbavimo įsitraukti į organizuotą nusikalstamumą ir smurtinį ekstremizmą ar terorizmą. ES ir nacionalinės institucijos, užtikrinančios įvairių teisės aktų vykdymą, toliau sparčiai bendradarbiaus ir dalysis informacija bei duomenimis, kad būtų galima užtikrinti aukščiausių nepilnamečių apsaugos lygį. Būsimo **Vaikų apsaugos nuo nusikalstamumo veiksmų plano** tikslas bus užtikrinti

nuoseklų ir visapusišką atsaką į įvairių nusikaltimų internete ir realiame gyvenime keliamą riziką, su kuria susiduria vaikai. Juo bus siekiama, kad vaikai kuo mažiau susidurtų su nusikalstamumu ir kad būtų stiprinami teisėsaugos ir kitų kompetentingų institucijų gebėjimai tirti nusikaltimus, darančius poveikį vaikams, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už juos. Daugiausia dėmesio bus skirta paramai vaikams, kai jie susiduria su nacionalinėmis baudžiamosios teisenos sistemomis. **Laikantis į vaiką orientuoto požiūrio, visų iniciatyvų pagrindas bus vaiko teisės ir interesai.**

3.4. Tarptautinis bendradarbiavimas

Laikydamosi ES tarptautinės skaitmeninės strategijos, ES iki šiol bendradarbiavo su Australija, Brazilija, Kanada, Singapūru, Jungtine Karalyste ir Japonija, kad apsaugotų vaikus internete, ir padėjo parengti G7 bendrą principų rinkinį dėl nepilnamečių internete⁹. Ji taip pat prisidėjo prie diskusijų daugiašaliu lygmeniu, įskaitant Jungtines Tautas¹⁰. Bendradarbiavimo su mūsų tarptautiniais partneriais stiprinimas ir toliau yra prioritetas, siekiant veiksmingai apsaugoti nepilnamečius internete. Teisės aktu EU KIDS nustačius požiūrį į dirbtinio intelekto poveikio vaikams pasitelkiant pokalbių robotus ir pašnekovus švelninimą **stiprinamas ES teisėmis ir rizika grindžiamas požiūris į dirbtinį intelektą**, kuris yra svarbus daugeliui partnerių visame pasaulyje. Apskritai, laikantis bendro požiūrio į vaikų apsaugą internete visoje ES, šis tarptautinis bendradarbiavimas taps veiksmingesnis, nes bus sukurtas tvirtas atskaitos taškas bendradarbiauti su partneriais siekiant šios iniciatyvos tikslų.

3.5. Stebėsena

Svarbu nuolat analizuoti nepilnamečiams skirtų skaitmeninių paslaugų plėtrą, jų poveikį nepilnamečiams ir iniciatyvų, kurių imtasi Sąjungoje, poveikį. **Komisija**, padedama suinteresuotųjų subjektų, įskaitant jaunimo ir vaikų teisių organizacijas, vaikus ir tėvų asociacijas, **reguliariai vertins pažangą**. Ji stebės su šiuo komunikatu susijusių priemonių rinkinio poveikį ir veiksmingumą.

Vykdam šią stebėseną bus stebimas **poveikis ir galimas poreikis pakoreguoti minimalaus amžiaus sistemą**, sukurti struktūrizuotą, reguliaraus duomenų rinkimo sistemą, kad būtų galima suprasti išgyvenamą nepilnamečių visoje ES patirtį internete. Ši sistema bus grindžiama vaikų dalyvavimu, visų pirma pasitelkiant ES vaikų dalyvavimo platformą pagal ES vaiko teisių strategiją ir VGI+ strategiją (Vaikams geresnio interneto strategiją). Ji bus grindžiama moksliniais tyrimais, pagal SPA ir ES algoritmų skaidrumo centro vykdomu darbu, kurio metu stebima, kaip kinta vaikų saugumas internete, besiformuojančios technologijos ir naudojimo modeliai.

Vykdam stebėseną daugiausia dėmesio bus skiriama poveikiui jaunimo psichikos sveikatai. Joje taip pat bus apžvelgti teigiami vaikų patirties internete aspektai, įskaitant tai, ar ir koku mastu nepilnamečiai jaučiasi įgalinti ir saugūs internete ir kaip jų prie ekrano praleidžiamas laikas paskirstomas įvairiai veiklai.

4. Išvados ir tolesni žingsniai

---

⁹ Vėliau jį patvirtino Brazilijos, Egipto, Kenijos, Indijos ir Pietų Korėjos vadovai.

¹⁰ G7 bendras principų rinkinys, kuriuo apibūrinama saugesnė ir labiau apsaugota skaitmeninė erdvė nepilnamečiams.

Šiame komunikate nustatoma sistema, grindžiama aiškiu įsitikinimu: pagrindinė atsakomybė už teikiamų produktų saugumą tenka technologijų įmonėms. **Europos vaikus turėtų auginti ne algoritmai, o tėvai.**

Turime sukurti skaitmeninį pasaulį, kuriame mūsų **vaikai galėtų laisvai ir saugiai augti** ir juos saugotų Europos puoselėjamos vertybės. Europa turi būti geriausia vieta augti ir geriausia vieta senti. Tai yra standartas, kuriuo remiantis turėtų būti vertinamas šis atsakas.

Specialioji grupė pateikė įrodymus. Dabar Sąjungos institucijos kartu su valstybėmis narėmis, sektoriaus atstovais, pilietine visuomene, mokyklomis ir šeimomis turi **įgyvendinti pokyčius, kurių prašo vaikai ir tėvai visoje Europoje** – sukurti pasaulį, kuriame atsižvelgiama į jų gerovę.

Komisija:

- pateiks pasiūlymą dėl **Skaitmeninio sąžiningumo akto**;
- pasiūlys **peržiūrėti Reglamentą dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje (BVAS)**;
- pasiūlys **peržiūrėti Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą**;
- pateiks **Vaikų apsaugos nuo nusikalstamumo veiksmų planą**;
- pateiks **švietimo dokumentų rinkinį**.